

Beleidskaders voor het kappen van bomen en heggen

1. Inleiding:

Deze notitie handelt over de criteria waar het kappen van bomen, het verwijderen van gemeentelijke heggen en het verlenen van een kapvergunning aan moet voldoen. Het groen in een gemeente is een mooi en kostbaar bezit. Het duurt meestal een mensenleven voordat een boom volwassen is. Een dergelijke boom is voor de gemeenschap een monumentaal bezit. Het beheren en onderhouden van groenelementen moet voor een gemeente dan ook belangrijk zijn.

Toch is het door omstandigheden af en toe noodzakelijk dat een boom of heg moet verdwijnen. Door hiervoor criteria vast te stellen, is het helder wanneer een boom of heg wel of niet mag verdwijnen. De burger kan dan redelijk vooraf inschatten of zijn aanvraag al of niet wordt gehonoreerd.

2. Doelen:

Het doel van gemeentelijk beleid is:

Het beschermen, uitbreiden en in stand houden van openbaar groen binnen de gemeente.

Door regels op te stellen voor het kappen, sluit men voor het toekennen van een vergunning de willekeur en eigen inzichten van gemeente medewerkers zo veel mogelijk uit. Door vooraf te toetsen aan de criteria kan het verlenen van een vergunning onderbouwd en verantwoord worden.

Ook is het wenselijk dat herplant van bomen wordt vastgelegd. Soorten, grootte en diameter zijn dan vooraf min of meer bekend.

Ook kan men door gerichte aanplant, een wijk of straat een bepaalde uitstraling geven.

Bijv. de lepen en Linden in de Dorpsstraat en de Nieuwestraat.

3. Criteria:

Voor het kappen van bomen die op de bomenlijst staan, is een kapvergunning nodig en voor het rooien van heggen is toestemming van de gemeente nodig. Bij alle aanvragen en toetsingen moet gelden; kappen van bomen en heggen is het uiterste en herplant is gewenst.

De criteria waaraan het verlenen van een kapvergunning moet voldoen zijn vastgelegd in een aantal maatregelen.

Deze maatregelen liggen vast in:

- De Boswet
- De welstandsnota
- De Algemene Plaatselijke Verordeningen.

De inhoud van deze regelgeving staat in bijlage 1.

Een groot deel van de genoemde regels zijn vast te leggen in een criterialijst, die bij de beoordeling, voor het wel of niet verlenen van een kapvergunning, wordt afgewerkt.

Door het invullen van dit beoordelingsformulier, waar alle mogelijke ter zake doende situaties van tevoren al beschreven zijn en ingevuld kunnen worden, kan men een wel overwogen oordeel vellen.

Deze lijst is als bijlage 3 bijgevoegd.

Beoordelingscriteria:

Het beoordelen van een aanvraag voor een kapvergunning moet zo zorgvuldig mogelijk gebeuren. De burger moet er van uit kunnen gaan dat de beslissing zorgvuldig en neutraal wordt genomen. De genomen beslissing moet uitgelegd kunnen worden. Een goede beoordelingsprocedure helpt de ambtenaar om een weloverwogen oordeel te vellen.

We maken daarbij gebruik van de matrix van de bomenstichting

	Belang tot boombehoud		
Belang aanvrager	Gering	Matig	Groot
Gering	?	Weigeren of herplant	Weigeren of herplant
Matig	Verlenen	?	Weigeren of herplant
Groot	Verlenen	Verlenen	?

Bij twijfel (?) wordt er een advies voorgelegd aan het college.

De beoordelingsprocedure kent drie onderdelen:

Bepalen van het belang tot boombehoud

Door de deregulering zijn kapvergunningen voor veel bomen binnen de gemeente Vlieland komen te vervallen. De bomen waar nog wel een kapvergunning voor moet worden aangevraagd hebben allen een groot belang tot behoud van de boom of bomen. De houtopstanden staan op de bomenlijst (zie bijlage 2) en vallen in een van de categorieën 1 tot en met 4. Het gevolg daarvan is dat het belang tot boombehoud voor alle deze categorieën als hoog wordt beschouwd. De score in de matrix is dus altijd ++.

Bepalen van het belang van de aanvrager

Om te beoordelen welk belang de aanvrager heeft, moet de overlast of schade die de boom veroorzaakt afgewogen worden.

Tot overlast wordt gedefinieerd: overlast door schaduw, overleg door dreigende schade aan funderingen. Klachten over bessen, vruchten, stuifmeel, pluïsvorming, blad of naalden worden niet tot overlast gerekend.

De criteria waarop de overlast gescoord wordt:

Schaduw op de gevel:

Meer dan 6 uur per dag ++

Tussen 3 en 6 uur per dag +

Minder dan 3 uur per dag -

Dreigende schade aan fundering of riolering of gevel

Onderzoek van buitendienst rondom de boom. Ter beoordeling aan de opzichter buitendienst in overleg met bouw en woningtoezicht.

Ook hier is de score ++ (grote kans op schade op korte termijn) , + (schadeverwachting op middel-lange termijn, binnen 2 jaar) of - (geen schadeverwachting)

Indien een van de gronden een ++ scoort, is het belang van de aanvrager groot

Indien een van de gronden een + scoort, is het belang van de aanvrager matig

In alle andere gevallen is het belang gering.

Met deze twee onderdelen kunt u dus in de matrix van de bomenstichting bekijken waar u op uit komt. Dat zal altijd in de laatste kolom zijn. Dus weigeren of een kapvergunning met herplantplicht . De keuze tussen deze twee mogelijkheden is afhankelijk van de conditie van de boom

Conditie van de boom

Om te beoordelen welke conditie de boom heeft, wordt gekeken naar de volgende criteria:

Groeistoornissen, omgevingsfactoren, stabiliteit en levensverwachting,

Deze criteria worden gescoord volgens:

Bij groeiostoornissen is het besmettingsgevaar heel bepalend voor de - kwalificatie;

bij de omgevingsfactoren is de ruimte om te ontwikkelen bepalend; is er niet voldoende ruimte, dan geldt de - kwalificatie.

Voor de stabiliteit gaat het om de gesteldheid van de wortels, stam en kroon. Er wordt hier ook een totaal score voor bepaald. Deze is - als een van de onderdelen matig scoort (zie bijlage 3).

Tot slot geldt de levensverwachting. Is deze minder dan 5 jaar dan wordt er een - gescoord, in alle andere gevallen een + (5 tot 15 jaar) of een ++ bij meer dan 15 jaar.

Indien een van de criteria - scoort, zal de kapvergunning verleend worden met herplantplicht.

In alle andere gevallen wordt de kapvergunning geweigerd.

De herplantplicht wordt in de vergunning omschreven. De omschrijving bevat: de plek, soort, grootte.

De herplantplicht moet ook bij een tussentijdse wisseling van bewoner blijven gelden, de plicht moet rusten op het perceel.

De verplichting tot opnieuw herplanten bij niet aangeslagen beplanting kan opgelegd worden binnen een termijn van 3 jaar.

Aanwijzen van de locatie: verantwoordelijkheid van de opzichter

Omschrijving van het soort: verantwoordelijkheid van de opzichter.

Omschrijving van de grootte:

Boomkwekers hanteren standaard klassen, waarmee zij hun producten aanduiden.

Bij elke kweker is een lijst met bomen en afmetingen op te vragen.

Bij een voorgeschreven herplant is het wenselijk om de boom (Latijnse benaming) en de stamafmeting (=klasse) aan te geven. De klasse geeft de stamomtrek in centimeters op 1 meter boven het maaiveld aan.

Bijvoorbeeld:

Lat. naam	Klasse	Ned. benaming
Ulmus "Lobel"	08-10	iep

4. Aanvragen behorende bij bouwvergunningen of aanlegvergunningen

Aanvragen die onderdeel uitmaken van een bouwvergunning of aanlegvergunning geldt dat de verleende bouw- of aanlegvergunning automatisch inhoudt dat de bomen zonder welke het vergunde niet gebouwd kan worden, mogen worden gekapt. In deze gevallen vindt er altijd overleg plaats met de opzichter en kan de herplantplicht worden opgelegd volgens bovenstaande regelgeving.

Bijlage 1: Achterliggende regelgeving

Boswet:

Een algemene omschrijving:

De Boswet geeft regels "ter bewaring van bossen en andere houtopstanden". De wet heeft als doel de instandhouding van een bosareaal van redelijke omvang en hoedanigheid te verzekeren. Voor het kappen van houtopstand is een kapvergunning of een melding nodig en soms beide. De wet is vooral gericht op het herbeplanten van gevelde bospercelen en tegengaan van vellingen. Onder vellingen wordt mede begrepen het rooien en het verrichten van handelingen welke de dood of ernstige beschadiging van houtopstand tot gevolg kunnen hebben. Daarnaast laat de wet ruimte voor aanvullende regelgeving door (mede)-overheden.

Gemeenten zijn bevoegd een (gemeentelijke) kapverordening op te stellen.

Een vergunning- dan wel meldingsplicht voor het "kappen" van bomen kan derhalve voortvloeien uit de: Algemene Plaatselijke Verordening (APV), de boswet of het bestemmingsplan

Welstandsnota:

In de welstandsnota wordt in een aantal artikelen bomen en laan beplanting als omgevingsfactoren genoemd. Bij de aanvraag van een kapvergunning moet men in de geest hiervan beoordelen.

In artikel 2.2 Ruimtelijk beleid staat het volgende:

Oost-Vlieland kom (1998)

In de tekst op blz. 5: De nieuwbouw ontwikkelingen dienen rekening te houden met ruimtelijke en historische waardevolle elementen, zoals boom- en laan beplanting.

In artikel 4.3 gebiedsgericht beoordelingskader staat het volgende:

Gebied 1 beschermd dorpsgezicht.

In de tekst op blz. 16: De lintvormige bebouwing aan de Dorpsstraat wordt ondersteund door een dubbele rij bomen (lepen en Linden) die het straatprofiel in drie banen verdeelt.

In de tekst op blz. 18 bij diversen: De Dorpsstraat met zijn interessante driedeling in de opbouw van het dwarsprofiel, de bomen en de sobere bestrating zijn in hoge mate mee bepalend voor het karakter en de beleving van de openbare ruimte.

Gebied 2 Dorpsuitbreiding 2de helft vorige eeuw.

In de tekst op blz. 20 Nieuwestraat e.o.: Van belang voor de beleving zijn de heggen en de in de voortuinen geplaatste bomen.

In de tekst op blz. 21 Lutinelaan e.o.: De opname in het reeds aanwezige bos waarbij veel bomen in de tuinen (tot soms vlakbij de gevel) zijn gespaard zorgen ondanks de planmatige aanpak voor een "natuurlijke" en goed ingepast aanzien.

Algemene Plaatselijke Verordening:

Afdeling 3 Het bewaren van houtopstanden

Artikel 4:10 Begripsbepalingen

1. In deze afdeling wordt verstaan onder:
 - a. houtopstand: hakhout, een houtwal of een of meer bomen;
 - b. hakhout: een of meer bomen die na te zijn geveld, opnieuw op de stronk uitlopen.
2. In deze afdeling wordt onder vellen mede verstaan: rooien, met inbegrip van verplanten, alsmede het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van houtopstand ten gevolge kunnen hebben.

Artikel 4:11 Omgevingsvergunning voor het vellen van houtopstanden

1. Het is verboden zonder vergunning van het bevoegd gezag de houtopstanden te vellen of te doen vellen die staan vermeld op een door het college van burgemeester en wethouders vast te stellen bomenlijst.
2. De vergunning kan worden geweigerd op grond van:
 - a. de natuurwaarde van de houtopstand;
 - b. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
 - c. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpschoon;
 - d. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
 - e. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand;
 - f. de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.
3. Het bevoegd gezag kan een herplantplicht opleggen onder nader te stellen voorschriften.

Bijlage 2: Bomenlijst

Zie bijlage bij de apv voor de specifieke bomen.

Hieronder volgt een lijst met monumentale, bijzondere, of beeldbepalende bomen en houtopstanden Bomen kunnen plaatselijk heel bijzonder zijn, door soort of leeftijd. Ook zijn in de lijst straten of openbare ruimtes opgenomen, waar bomen of houtopstanden het beeld zo sterk beïnvloeden dat dit in stand gehouden moet worden. De status van deze lijst is sterk. De opgenomen bomen of houtopstanden genieten een beschermde status. **Voor het verwijderen, toppen of sterk snoeien van deze bomen moet altijd een vergunning bij de gemeente worden aangevraagd.** De lijst is dynamisch, d.w.z. dat bomen of houtopstanden op deze lijst opgevoerd, of afgevoerd kunnen worden door een besluit van B&W.

Lijst:

1. Alle op gemeente gronden staande bomen of houtopstanden.
In het kader van transparantie blijft het kappen in openbare ruimten vergunningsplichtig en blijft zo een bezwaarmogelijkheid in stand.
Hieronder vallen ook de bomen of houtopstanden op de begraafplaats, rondom de scholen, de speeltuin aan de Sparrenlaan.
2. Het gedeelte dat ooit is opgezet als "Wonen in het bos". Hieronder vallen alle bomen op de gehele kaveloppervlakte aan de Dennenlaan, Boslaan, Burgermeester Rablaan, Berkenlaan en Havenweg. Vervolgens de bomen op de openbare grond in deze straten. En tot slot de bomen aan de voor- en zijkanten van de woningen op de Lutinelaan, Midscheeps, Sparrenlaan, Gangboord, Bremweg Duinweg, Helmweg, Rozebottelweg en Esdoornlaan (zowel op eigen grond als op gemeentegrond). Ter verduidelijking zijn deze gebieden aangegeven op de kaart in de bijlage.
3. Bomen aangepland door de gemeente op erfscheiding tussen de kavels en de openbare ruimte. Dit komt voor aan de Middenweg en op de Nieuwestraat.
4. Bomen op particuliere gronden met een bijdrage aan dorpsgezicht.
Dit betreft voornamelijk bomen in de tuinen aan de wadzijde van de dorpsstraat. Maar ook de bomen rondom het politiebureau, de Uiterton, de pastorie en op andere bijzondere plaatsen die in de lijst genoemd staan.

Bijlage 3: Invulformulier behorende bij de advisering van een kapvergunning

		Beoordeling kap aanvraag					
Beoordeeld door:				Datum:		Nummer:	
A.	Algemeen						
1	Bij welke vergunning hoort de aanvraag			:			
2	Datum vergunning aanvraag			:			
3	Categorie van de boom met betrekking tot de bomenlijst			:			
A.	Belang boombehoud					++	
B.	Belang van de aanvrager						
1	Overlast						
		Aantal uren per dag Schaduw op de gevel	:			>6: ++	
						3-6: +	
						<3: -	
		Dreigende schade aan fundering:	:			op korte termijn: ++	
		Dreigende schade aan gevel:	:			binnen 2 jaar: +	
		Dreigende schade aan riool:	:			geen kans: -	
C.	Conditie van de boom /omgevingsfactoren						
1	Groeistoornissen (ziekte, groeiplaatsproblemen enz.)			:			
		Aard	:			wel /geen besmettingsgevaar	
		Mate	:			gering(++)/matig(+)/ernstig(-)/dood(-)	
		Anders	:				
		Eindscore:	:			++ / + / -	
2	Omgevingsfactoren			:			
		Voldoende ruimte om goed te ontwikkelen?	:			Nee (-), Ja (+)	
		Eindscore:	:			+/-	
3	Stabiliteit	Wortelgestel	:			slecht/matig/rede-lijk/goed	
		Stam	:			slecht/matig/rede-lijk/goed	
		Kroon	:			slecht/matig/rede-lijk/goed	
		Eindscore	:			++ / + / -	
4	Levensverwachting	Eindscore	:			< 5 jaar (-) /	
						5-15 jaar (+) /	
						> 15 jaar(++)	
	Afweging						
A	Eindoordeel belang boombehoud			:		++	
B	Eindoordeel belang aanvrager			:			
C	Conditie van de boom/omgevingsfactoren			:			
	Conclusie					wei-ge-ren	verlenen met herplant
	Aanwijzing herplant:						
		Aantal					

		Soort						
		Locatie				tekening bijvoegen		